

STORTINGET

Innst. 349 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Dokument 14 (2017–2018)

Innstilling fra justiskomiteen om Årsrapport for 2017 fra Stortingets utvalg for rettfferdsvederlag

Til Stortinget

Sammendrag

I henhold til St.prp. nr. 12 (2008–2009) og Innst. S. nr. 107 (2008–2009) skal Stortingets utvalg for rettfferdsvederlag gi Stortinget orientering om sitt arbeid gjennom en årsrapport.

Rettfferdsvederlagsordningen er Stortingets egen ordning. Etter denne ordningen kan enkeltpersoner søke om en skjønsmessig kompensasjon fra staten når vedkommende har kommet særlig uheldig ut og er påført skade eller ulempe som ikke dekkes etter alminnelige erstatningsregler eller gjennom trygde-, forsikrings- eller erstatningsordninger. Ordningen er basert på sedvane. Sakene avgjøres av Stortingets utvalg for rettfferdsvederlag. Statens sivilrettsforvaltning er tillagt oppgaven som sekretariat for utvalget.

Utvalget har i 2017 avholdt 10 møter og avgjort 380 saker. Totalt ble det mottatt 448 søknader om rettfferdsvederlag i 2017, mot 532 søknader i 2016. Utvalget fremla ikke enkeltsaker for Stortinget til avgjørelse i 2017.

Det ble mottatt 448 søknader i 2017, mot 532 søknader i 2016. Dette er en nedgang på 16 prosent. Antall søknader etter særordningene har over tid vært nedadgående og utgjorde i 2017 totalt 66 saker. Antall søknader etter alminnelig ordning har variert noe, men har ligget relativt stabilt på rundt 400 saker årlig de senere år. Det ble innvilget rettfferdsvederlag i 49 prosent av sa-

kene som ble avgjort i 2017. Dette er samme innvilgelsesprosent som i 2016.

Det er ikke klageadgang til Stortinget over utvalgets vedtak, jf. St.prp. nr. 72 (1998–1999) og Innst. S. nr. 4 (1999–2000). Utvalgsbehandling av omgjøringsbegjæringer forutsetter at det fremlegges nye opplysninger som kan være av betydning for resultatet i saken. Statens sivilrettsforvaltning har fullmakt til å avvise omgjøringsbegjæringer hvor dette ikke er tilfellet. I 2017 ble 21 omgjøringsbegjæringer avvist med hjemmel i denne fullmakten.

Det ble i 2017 utbetalt 21,5 mill. kroner i rettfferdsvederlag fra staten, som er 4,3 mill. kroner mindre enn i 2016. Dette skyldes hovedsakelig at utvalget har behandlet færre saker totalt og færre saker etter særordningene, som har høyere innvilgelsesprosent og utbetalingsnivåer.

Den totale gjennomsnittlige saksbehandlingstiden har gått ned de senere årene og har siden 2014 vært mellom 14 og 17 måneder. I 2017 var den 15 måneder.

Etter en viss økning i antall søknader i både 2015 og 2016 har antallet gått noe ned i 2017. I et større perspektiv har antallet søknader vært relativt stabilt siden 2014. Antall saker i restanse ved årsskiftet 2017–2018 indikerer at saksavviklingen i utvalget i 2018 vil bli på nivå med 2017.

Utvalget har inntrykk av at en stadig større andel av søkermassen nå er yngre søkere. Dette kan ha sammenheng med at samfunnet har blitt mer rettighetsbasert. En følge av dette er at den enkelte har blitt mer bevisst på sine rettigheter og i hvilke tilfeller det offentlige ikke har innfridd disse. Søknader fra yngre søkere er gjennomgående mer komplekse, noe som gjør dem mer ressurskrevende å behandle.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, lederen Lene Vågslid og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Peter Frølich, Guro Angell Gimse og Frida Melvær, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati og Solveig Horne, fra Senterpartiet, Jenny Klinge og Emilie Enger Mehl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Petter Eide, viser til årsrapporten for 2017 fra Stortingets utvalg for rettferdsvederlag. Rettferdsvederlagsordningen er Stortingets egen kompensasjonsordning for urett som er påført en person i tilfeller der det offentlige er å klandre. Ordningen er ikke lovfestet, og det er ingen som har rettslig krav på rettferdsvederlag.

Komiteen påpeker at ordningen er ment å være en mulighet for å få en viss økonomisk kompensasjon i slike saker, og der man ikke har mulighet til å få det dekket på annen måte.

Komiteen merker seg at det i 2017 ble utbetalt 21,5 mill. kroner i rettferdsvederlag fra staten, og dette er 4,3 mill. kroner mindre enn i 2016. Bakgrunnen for denne nedgangen er at utvalget har behandlet færre saker totalt og færre saker etter særordningene, som har høyere innvilgelsesprosent og utbetalingsnivå.

Komiteen merker seg at den totale gjennomsnittlige saksbehandlingstiden har gått noe ned de siste årene. I 2017 var den 15 måneder.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til årsrapporten og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 14 (2017–2018) – Årsrapport for 2017 fra Stortingets utvalg for rettferdsvederlag – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 29. mai 2018

Lene Vågslid

leder og ordfører